

616.366-002-089

CYSTA ŽLUČNÍKU ULOŽENÁ INTRAHEPATICKY V BLÍZKOSTI JATERNÍHO HILU

MUDr. Dušan ŠIMKOVIČ, CSc.
Chirurgická klinika FN, Hradec Králové
(přednosta: doc. MUDr. Jan Bedma, CSc.)

Úvod

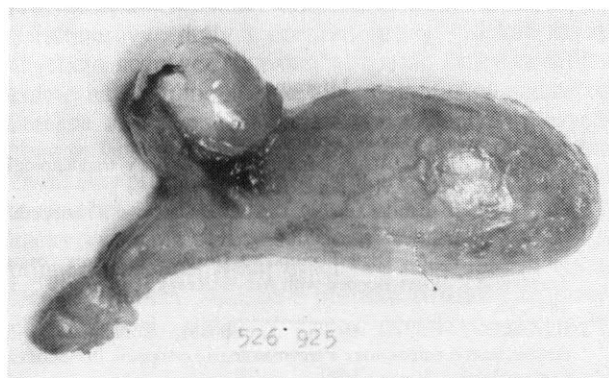
Profesor B. Niederle ve své monografii "Chirurgie žlučových cest" uvádí, že cholecystektomie jsou často výkony takticky a technicky vysoce náročnými, vybočujícími z průměru obvyklé břišní chirurgie. I početně převládající, technicky méně náročné operace jsou jen zdánlivě jednoduché a mají svá četná, většinou nečekaná rizika (2).

Chirurgové, kteří provádějí operace žlučníku a žlučo-

vých cest, dobře vědí, že se občas mohou dostat do situací, které jsou pramenem diagnostických rozpaků nebo mohou způsobovat obtíže při operaci. Může jít o klinicky němé stavy nebo onemocnění s výraznou klinickou symptomatologií vyžadující si urgentní operační řešení. K první skupině je možno zařadit cystu žlučníku, tj. patologii, která je velmi vzácná a dle našich pramenů v literatuře popsána zcela ojediněle (1).

Vlastní pozorování

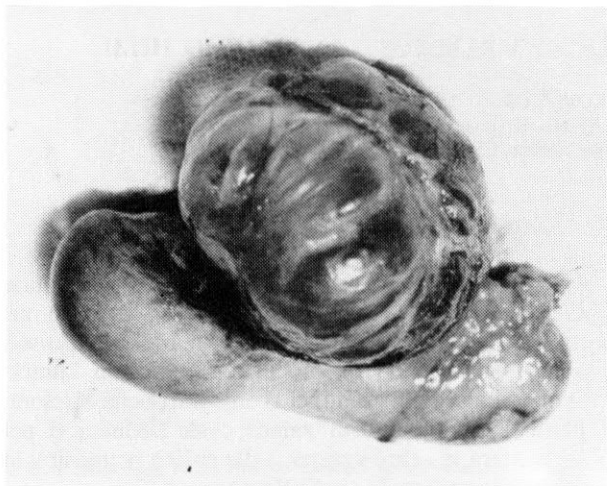
Dne 18. 1. 1989 byla na naší klinice operována nemocná J. C., nar. 10. 11. 1945, pro cholecystolitízu a intrahepaticky uloženou cystu naléhající na stěnu žlučníku. Anamnéza bez ikteru a zánětlivých komplikací. Pooperačně nalezen žlučník přiměřené velikosti s četnými drobnými hmatnými konkrémenty. Po přerušení artérie cystiky a ductu cystiku uvolňován žlučník z jaterního lůžka. Na hranici jeho dolní a střední třetiny postupně vypreparována v blízkosti jaterního hilu intrahepaticky uložená cysta o průměru 3 cm. Poté ukončena cholecystektomie, cysta souvisela se stěnou žlučníku (obr. 1).

Pooperační průběh byl bez komplikací, pacientka propuštěna do domácího ošetřování osmý pooperační den.

V histologickém nálezu popsán žlučník, v jehož hrdle je tenkostěnná cysta o průměru 3 cm vyplněná serózní tekutinou. Stěna cystického útvaru souvisejícího se žlučníkem je vazivová, dutina je vystlána jednou vrstvou tlakově oploštělých buněk.

Dne 18. 12. 1990 byl autor tohoto sdělení přivolán na operační sál k nemocné J. S., nar. 12. 8. 1933, operované na urologické klinice pro onemocnění pravé ledviny, k provedení cholecystektomie pro solitární cholecystolitízu. Po přerušení ductu cystiky a artérie cystiky nalezen při uvolňování žlučníku v jeho střední třetině intrahepaticky uložený cystický útvar o průměru 4 cm související se stěnou žlučníku. Obdobně jako u předchozí pacientky provedena cholecystektomie bez porušení stěny cysty žlučníku (obr. 2).

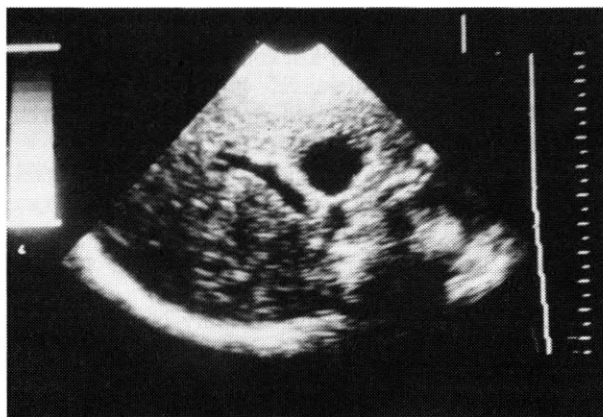
Pooperační průběh bez komplikací, nemocná propuštěna do domácího ošetřování desátý pooperační den.

Histologický nález potvrdil solitární cholecystolitízu. Stěna žlučníku s přiměřeným nálezem. Tenkostěnná cysta s kubickou výstelkou související se serózou žlučníku.

Závěr

Cysta žlučníku patří k vzácným patologiím žlučníku, se kterou se chirurg setkává zcela ojediněle. Při pátrání po výskytu výše uvedeného nálezu byla dle vlastních pramenů v posledních deseti letech publikována jen jedna práce amerických autorů popisující nález cysty žlučníku (1).

Závěrem je nutno poukázat na význam ultrazvukové vyšetřovací metody v diagnostice onemocnění žlučníku a žlučových cest, která v případě nemocné J. C. potvrdila vysokou rozlišovací schopnost a předoperačním určením cystického útvaru stěny žlučníku (obr. 3) pomohla k

orientaci chirurga v průběhu operačního výkonu.

Souhrn

V krátkém sdělení uvádí autor u dvou nemocných vzácný nález cysty žlučníku. Jde o klinicky němou patologii, která může být pramenem diagnostických rozpaků nebo může při lokalizaci v blízkosti jaterního hilu způsobit obtíže při operaci.

Zdůrazněn význam ultrazvukové metody v diagnostice onemocnění žlučníku, která u jedné z uvedených patientek již před operací upozornila operátora na přítomnost intrahepaticky uložené cysty žlučníku s přesným určením její lokalizace.

Literatura

1. HOFFMAN, C. J. et al.: Mesothelial cyst of the gallbladder. JCU, 17, 1989, s. 50-52.
2. NIEDERLE, B.: Chirurgie žlučových cest. Praha, Avicenum 1977. 794 s.

Klíčová slova: Cysta žlučníku; Cholecystektomie.